

SINIUM

Tomo CUARTO AÑO VII Dirección: Redacción y Administración **Círculo Solidario** N.º XIII (95) Segunda ÉPOCA

Guapos feos

Las refriegas entre los políticos no logran llamar la atención de nadie. Diríase que hoy los de uno y del otro bando han relegado las cuestiones pendientes al brazo periodístico. Y ¡hay que leerlos á los dos rotativos de Sineu! Se las dan que se las pelan.

El de la izquierda ó de enfrente, como lo queráis llamar, tiene la ventaja de haber recogido unas doctrinas que se expusieron en *Pu-put* y en *El Ideal* y de haberse empeñado en defenderlas con tesón.

¿Qué no es desventaja? ¡Y

tanta! ¡Si esas doctrinas no tienen más solidez que la desvergüenza! ¿Acaso volvió á chistar *El Ideal* cuando el sin rival *Revenjoli* le opuso la contradictoria?

Otra desventaja para el mencionado periódico es que tocante á política se empeña en vender como bueno el cólera morbo. ¡Como los pinta santos á sus amigos! Y, sin embargo, ¡como lo son perversos esos camaradas! ¿Qué no lo son perversos? ¡Pues cuidado que por tales los tiene mucha gente!

Por lo menos esos señores no tendrán su palmo de cara tan guapo como lo dibujan los periodistas de la izquierda; porque, escucharlo bien: por feos les ha dado el pueblo un puntapié y los ha derribado del trono.

Con todo, los periodistas de la izquierda luchan. ¡Son unos valientes!

Parece que su director les ha dicho: «chicos ¡primero mártires que confesores!» Y claro: se escurren, afirman, niegan, pintan, charlan, etc., como charla y pinta, y niega y se escurre

y afirma, etc., el que á todo trance quiere defender una causa perdida

¡Pero se rendirán esos señores, vive Dios! Ahora podrán no hacer caso de las razones, pero mañana... mañana les caerá la pluma de la mano. ¿Qué por qué? Porque mañana les presentaremos argumentos que los aplastarán.

En Noviembre empezaremos la polémica, señores de «La Defensa». ¿Creeréis que vuestros defendidos no son tan bellos como decís si os ganamos las elecciones? Pues creed también que os las ganaremos.

Y si después viene un cambio de política general.... ya vereis como Font pondrá cara de hereje aún para muchos que hoy le defienden.

N. de J.

A Un Principiant

Escolta, al·lot. Vatz lletjir es teu articlet de dissapte; y com que parlaves de coses que jo en sé la prima, me vatz dir a mi matex: «¡Aquest estornell será una maravilla per escriure a *Sa Defensa!* Si are que domés es un principiant ja sab embolicar tant de fil

¿qué será a n'haver-se acabat de fer?» Perque ¡ell sabs que n'emboliques de fil, al·lotet per defensar D. Bartomeu Font y la seua obra! Jo esper que aquest senyor aviat te farà cosa grossa y no será camayot.

∴

Si D. Bartomeu Font durant se derrera batlería que va fer no hagués pegat tantes trevelades, sería célebre se que va pegar portant-se des modo com se va portar amb l'esglesia de Sineu referent a ses confrerías.

¿O es que D. Bartomeu Font era més batle qu'els batles? Y suposant que D. Bartomeu, per esser ell qui era, no se volgués aturar amb costums y sí únicament amb ses lleys ¿que no sabía qu'es Concordat está per demunt ses Ordenances municipals? Si heu sabía ¡bona *alcaldada* va fer D. Bartomeu Font! Y si no heu sabía ¡excel·lent missé y meritíssim ex-diputat provincial y a corts era aquest Don Bartomeu! Amb un quern que n'hi hagués com ell vertaderament Espanya sería escápola de tot perill.

Digale-hi, al·lotet, a D. Bartomeu. Digale-hi que volguent que ses confrerías li demanassen permís abans de sortir a captar per dins la vila, volía una cosa fora de costum; y diga-lí además que o bé va fer una *alcaldada* o be es un ignorant.

∴

Dius, al·lotet, que D. Bartomeu Font volía lo que volía *precisament perque n'hi havia que antes de Batle y després d'haver entrat, ya el despreciaven y no volien acatá sa seua autoridat anomenantlo per befa, es Batle Interino.*

¿Y qui eren aquests... malcriats? ¿Les voldríes citar, al·lotet? ¿Qué el manco eren s'Ecónom y D. Arnau Ramis? Com que s'Ecónom es

es cap de la Parroquia y D. Arnau es es Custos de l'esglesia dels Mínims y, després de Deu, a élls principalment los havia de mortificar sa conducta d'en Font, respecte des captar m'han entrat sospites. ¿Qu'heu son? Si no heu son ¡vaja una banastra que va esser D. Bartomeu Font! ¿Per qué havien de pagar justs per pecadors? Y si heu son ¿no me feríes es favor, al·lotet, de dirme quines malcriadesses feren aquests dos capellenets de Deu? ¿Quant han despreciat may Don Bartomeu Font? ¿Quant no han volgut acatar sa seua autoridat? ¿Quant li digueren may per befa es Batle Interino? ¿Per qué no heu dius? Meem digue-hu. ¡Ay, al·lotet, si ell tu tractes d'embatumar-mos!

∴

Dius que l'amo-n Toni Frau coneguent be sa voluntat des batle no la volgué respectar, captant ses completes de Sant Jusep sense demanar permís a D. Bartomeu Font ni posarli en conexement que captaria. ¿Y com conexía l'amo-n Toni sa voluntat des batle? ¿Qué l'hei havia manifestada D. Bartomeu a tal voluntat? ¿Que al manco l'havía manifestada a s'Ecónom dependent del qual era l'amo-n Toni com a obrer de Sant Jusep? A-ne aquí heu havia fet a sebre D. Bartomeu Font mediant un B. L. M. es a-n'es Custos de l'esglesia dels Mínims. Pero ¿y es Custos que tenía obligació de publicar es B. L. M.? Y cas de publicarlo ¿que s'havian de retjir per aquest B. L. M. sa Ecónom y s'obrer de Sant Jusep, dependent de s'Ecónom? ¿S'Ecónom que no es més qu'es Custos de l'esglesia dels Mínims? ¿Que no fan moltes més captes a la Parroquia que a-n'es Convent? ¿Per qué idó es batle va enviar un B. L. M. a-n'es Custos des Convent y no n'enviá a s'Ecónom? ¡Encare heu hagués fet al contrari se podría

aferrar un poc D. Bartomeu Font! Pero fentho axí com heu va fer no té ni mica d'aferray.

S'Ecónom y l'amo-n Toni, al·lotet, porien suposar ben bé que D. Bartomeu domés volía fastidiar D. Arnau Ramis.

Suposaren que volía dexar amb sa llibertat de sempre ses confrerías de la Parroquia; perque de lo contrari, lo regular, lo natural era que D. Bartomeu Font heu manifestás a s'Ecónom axí com heu havia manifestat a-n'es Custos des Convent. ¿Per qué ido, al·lotet, dius que s'obrer de Sant Jusep va trapitjar s'autoridat de D. Bartomeu Font? Es fals, falsíssim.

∴

Sobre sa capta del Ram donam per repetit lo que acabam de dir sobre sa de ses completes de Sant Jusep. Domés t'he dir, al·lotet, que s'escolá sostén y ha dit que sostendrá que no va parlar axí com tu dius ni va fer befa des batle. Empero m'ha dit que no va de escriure; perque además de no esser feyna del seu art, creu que sobre aquest asunto se donaría millor a entendre cara a cara.

¡Arrembat-hi, al·lotet, a devés ca s'escolá y t'ensenyará d'escriure mentides!

∴

Es cosa sabuda y no obstant no la mentes, al·lotet de *Sa Defensa*, que s'obrer de Sant Jusep va sortir a captar p'es carré y qu'es batle no le-hi va *prohibir* ni li feu *retirar* sa bacina; pero sí li va imposar una multa. Com que s'obrer de Sant Jusep era un retjidor de s'Ajuntament que cansat d'aguantar ses arbitrariedats d'en Font havia dit a D. Bartomeu que l'esborrás de fgoneu, el Rt. Sr. Ecónom, dügunt la cosa a bona part, va creure que a pesar de sa multa de referencia el Sr. Batle no tenia intencions de molestar ses altres

confreríes de la Parroquia; y més heu va creure pensant que no se havia posat cap reparo per part de s'Alcaldía quant sa colecta de Sant Antoni. Axí va esser que s'Ecónom encare no se va donar per entés. A éll res li havia dit D. Bartomeu Font y es ben segú que s'Ecónom no está obligat a penetrar ses intencions de nigú.

Va venir el Ram y s'escolá va sortir a fer la capta. Y has de pensar al·lotet de *Sa Defensa*, que es batle no le·hi va *prohibir* ni li feu *retirar* sa bacina; pero sí li va imposar una multa tan polida com may heu pogués esser sa de Sant Jusep.

Aquí el Sr. Ecónom va caure de s'ase com deym amb bon mallorquí. Y desde llevó quant va tornar enviar a captar cap confrería sensa fer abans lo qu'es batle volia? Quina prova teniu idó per demostrar que s'Ecónom de Sineu no va voler acatar s'autoritat de D. Bartomeu Font. Es Custos de l'església dels Mínims tampoc va sortir a captar després d'haver rebut des batle el ja citat B. L. M. Per qué ido vols fer entendre, al·loteu de *Sa Defensa*, que aquest sacerdot no volia acatar ses ordes des batle? Ah, al·loteu, al·loteu! Com es ve que per argumentar be encare tens sa llet a n'els morros pero per fer embuys ja ets un homo vey!...

∴

Are m'has de permetre, al·lotet de *Sa Defensa*, que obri aquí un *paréntesis* per contestar a n'aquesta pregunta que tu fas: «*Per qué —dius— consentiu mermá els fondos y entrades des Culto, primé que cedí en ses vostres obstinades pretencions.*» Axó se deu referir a n'el Rt. D. Pere Barceló, obrer del Santíssim Sagrament. Jo t'explicaré el cas y ja veurás quina ravó tens per·dir una tal cosa. El se-

nyor Barceló demaná permís per captar ses completes del Corpus. A les hores estava encarregat de s'Alcaldía Don Bartomeu Ribas perque en Font estava ausent. En Ribas se fa de veure amb el senyor Barceló y li diu (joh jou ignomniós es des caciquisme!): «He rebut carta de D. Bartomeu Font y me comana que no li doni permís per fer sa capta si no presenta sa sollicitut amb paper sellat de pesseta.» Qué trobes, al·lotet de *Sa Defensa*? Te parex que mos creurem qu'en Font estava tan ben disposat com dius a favor de ses confreríes? ¡Bon Jesús de Pina!

En vista d'aquesta contestació de D. Bartomeu Ribas s'obrer del Santíssim resol no sortir a captar. Per una pretenció obstinada? De cap manera. Ell va demenar permís. Pero considerant lo qu'havia de treure sa capta de ses completes, considerant lo que havia de donar a n'els captadors y considerant qu'en Font una vegada posat a fastidiar el prohisme tenia pit per ferli gastar unes quantes pessetes amb paper sellat (axi heu va creure el Sr. Barceló que com a parent d'en Font el deu conexe be), se va convencer de que en venir *finis finis* tametex ses completes haurien de sortir d'un altre banda. Qué contestes a n'axó, al·lotet de *Sa Defensa*?

∴

El Rt. Sr. Ecónom que no ha mermat may els fondos y entrades des Culto per pretencions obstinades y que may s'ha negat a acatar s'autoritat de D. Bartomeu Font y que per sa bondat qu'el caracteriza, sempre s'ha dextat tayar de tot'hom un pam de capa, se resol a cumplir sa voluntat del senyor Batle encare que *oficialment* no la conegués. Y en efecte: va dirigir un ofici a n'en Font *posantli en conexement* que ses obreries havien

de sortir a fer ses captes que se acostumen fer cada any. Y que me·n dirás, tu de *Sa Defensa*? S'Ecónom rebé un altre ofici, de tons bastant destrempats, firmat per D. Bartomeu Ribas (en Font aquí va tirar sa pedra y va amagar sa ma) amb el qual s'ecsigia a sa primera autoritat esglesiástica de Sineu que per sortir ses confreríes *demanás permís*. Que tal, al·lotet de *Sa Defensa*? S'Ecónom heu sab sofrir tot y va fer lo qu'en Font volia. Escriu altre ofici demenant es permís y aquí D. Bartomeu no va tenir més remey que concedirló. El va concedir amb gust? No, al·lotet. Maldement tu diguis lo contrari no le hi va concedir. A s'ofici amb que'l concedia cualsevol hi poria veure una espineta malaida de contrarietat, segons digueren persones que l'havien lletjit. Y tú, es de *Sa Defensa*, mos dirás que D. Bartomeu no volia posar cap reparo? Al·loteu!

∴

Mos dones com e prova de sa bona voluntat d'en Font que aquest va permetre que sortissen a captar per Sant Antoni, L'Ascenció y Sant Marsal. Pero amb axó, fíy meu, te·n vens per llana y me fas ganes de tondrerte. Es ve que va permetre que se fes sa capte de Sant Antoni, L'Ascenció y Sant Marsal com va permetre, després de posarhi tots els inconvenients que va sebre, que se fessen ses dels demás sants. Empero que consti: Els obrers de Sant Antoni y de L'Ascenció eren y son... amics d'en Font. Com no havia de permetre que ses seues obreries sortissen a captar? Ses altres, inclús sa de Sant Marsal arribaren a sortir; empero sortiren o be pagant una multa o be subjectant·se a ses disposicions arbitraries del senyor Font.

¡Valenta bona voluntat sa de

aquest senyor a favor de ses obres!

∴

Allotet; respecte a-n'aquest punt de ses confreries no defensis sa conducta de D. Bartomeu Font perque no té defensa per cap cantó.

Allotet; respecte a-n'aquest punt de ses confreries no donis sa culpa a n'els esglesíastics perque no-n tenen jens ni mica.

Allotet; procura fer distinció entre els botxins y ses víctimes y donar a-n'el Cesar lo qu'es del Cesar y a Deu lo que es de Deu.

Allotet; pots esperonetjar tot lo que vulguis, pero no ferás que don Bartomeu Font de dos anys a-ne aquesta part no haji bufatetjat ignominiosament l'esglesia d'aquest poble.

Per falta d'espai no puc continuar aclarint es fil qu'embolicares dissapte passat. En el SINIUM si-guient continuaré sa tasca. Fet bo.

✕

SES RÉPLIQUES D'EN MARTÍ AMB SALSA DE TÁPARA

Dissapte passat, *Sa Defensa* no duye res d'en Martí. ¿Que deu haver perdut es bel en Martinet? ¿Qué ja no deu anar d'eglans aquest al·lot? Supòs que encare no deu haver acabat. Si fos axí ¡vaja un final més... pusseté! Encare que jo no sé lo que li es més convenient a-n'el pobre Martí; perque es sortirné amb bon nom de sa xerxa que se-s embolicat, heu mir tan mal de fer com qu'es día de la Mare de Deu de Agost tassi neu a n'es camp d'en Pina. Ell no voldrá confessar els seus erros. ¡Els fogoneus el se menjarien rostit! Y no confessant que va tort sobre lo dels capellans jo el m'hauré de menjar, no amb salsa de domátiga ni de tápara, sinó amb prebes de sizereta.

Fins dissapte que ve, Martí. Y parlis o callis, si no te desdius, pensa que estás devant es dilema d'aquell forester: *Si pasais perdéis la vida; y si no pasais... también.*

J. Ferragut Ribas

Revertadera contestació a sa pregunta

(Adaptació a s'article Vertadera contestació a sa pregunta que publica Sa Defensa dia 29 de Juniol)

Ja que voltros es de «Sa Defensa» no heu sabut contestá a sa pregunta; ja que heu fet oreyes de mercadé i heu embolicat fil i mes fil sense volé entrá de plé dins s'assunto, SINIUM donará una contestació recatégorica i reconcreta.

Llisades de pel, deim que donau voltros es ecriguedoretos de *Sa Defensa* a nes ajuntaments passats. Pareix mentida, perque axó que feis no es mes que aferrarse a s'emblanquinat. A sa farsanteria vostre i a s'apología que feis des fets consumats pes vostros caporals ¿no les hem de anomenar noltros bombo ó llisades de pel? Que será cosa de llogarhi cadiretes? Que dius tu reverent aprenent i tota «Sa Defensa» amb un pic, que contestau, els ajuntaments passats foren o no foren uns verdades ecsecutós de ses ordes nerorianes des Caciques? Trepitjaren o no trepitjaren es dret electoral? Vol dí no es ve que els ajuntaments passats dugueren a terme un enfilay d'arbitrarietats totes *allament* reprovables? Quant reverent aprenent, fer sa cabeyera no ha estat llisar es pel? Y tú reverent aprenent i tots es teus negareu que els ajuntaments passats fessen de ecsecutós de ses ordes neronianes, confortassen i exemplassen considerablement es tubo de s'atropell o canó despótic i mes tart fessen encare mes aspre sa costa des nostro Calvari? Vol dí no es ve que els ajuntaments anteriors augmentassen i fessen molt mes pesada sa càrrega que duym i ecsecutassen en molta activitat tot es programa arbitrari, capritxós i endimoniat des vostros Caporals? Vol dí no es ve que els ajuntaments passats romperen ses cauals des Convent de sa Justicia, esfondraren ses seves taulades, es seu pati i sales, aidareu a nes fogoneus a fer un trono per ferhi seure mes tart un Batle interino, i llevonses aplaudieu burralment aquelles venjances que afèen tant aquella Batlería? Vol dí no es ve que els ajuntaments anteriors conservaren es matadero despótic, li posaren reforosos, feyen de brassos ecsecutós i feren mes ample es depósit de sa máquina Tiranía perque axí hu reclamava s'autoritat des Caciques? Y axó ¿es bombo o llisament de pel, reverent

aprenent? Vol dí no es ve que se renová sa politicota fogoneva de fa vint anys, se, ablaniren ses costelles a n'es qui no anavan per ses aceres que duen ses aigos a nes torrent fogoneu, i se feren es mil actes de atropell i tiranía? ¡Diu en Llendera que llisau es pell! Vol dí no es ve que els ajuntaments passats consentiren que es despatx de s'alcaldia en sos seus mobles i catifes fos una agenci caciquista? Vol dí no es ve que feren i engrandiren sa carretera de s'atropell, com també obriren es carré tiranic axecant un monument a nes Nerons perque axí heu desitjaren aqueys senyors? ¡Llisau es pel voltros, reverent aprenent! Y tú no saps que els ajuntaments passats feren aquella monstruosa denuncia contra els ximbombés i que volien que aqueys fossen processats, sentenciats i condemnats perque axí li havia passat per sa carabassa a nes teu senyó? Y no has sentit dí, reverent aprenent, que aqueys matexos ajuntaments tencaren un any es contes des Cacique en mes de sis mil atropells de gananci? Y que direm de sa multa d'es batle de Llorito per sa cabra, d'es ball de Llorito, i des mitins i de s'aigo des Pou d'en Bains? ¡¡¡ Voltros donau *Llisades de Pell!!!* Y noltros? Y noltros.....?

Pero perquè haver de repetí lo que tothom sap? Qui no sap que els ajuntaments passats se feian trossos perque anás envant es caciquisme i ses injusticies lluisen? Idó bé, qui no ha de creure que, encare que presidís s'ajuntament D. Teodoro Servera y quina presidenci henría pogut essé independent, sabia y deslligada de ses arpes des monstruo, devant un odiós caciquisme no s'havía d'axecar es nou partit? Y com no ha de ser possible? Com se compren que no s'alsás un nou bando polític quant es qui governaven heu feyen tiranisats i miraven i vetlaven i s'interessaven tant pes Caciques i tan poc pes poble? No era es SINIUM mateix que reprovava sa batlería del Senyó Servera? Perque idó no s'havía de axecá un nou partit? Escoltau. En Llull, segons saberem, desitjá parlá emb En Servera que a les hores era es Batle. D. Teodoro per un ecshés de delicadesa o fos per lo que fos, éll ma-

teix va a can Llull, entra dins es seu despatx i parlen plegats, s'heu de qué? Sabeu quin es es motiu de s'entrevista? Sabeu de lo que cherren y parlen aquests dos Senyós? Sabeu quin es se objecta de s'entrevista? Sa Titulá. En Llull vol sa titulá de Potecari i don Teodoro está disposat a complaure don Gabriel, pero es Cacique fa dents. D. Gabriel li demana sa titulá. Vol en Llull que en Servera li doni sa Titulá de Potecari encare que sigui *sense sou de cap classe*; pero D. Teodoro que estave lligat de mans i de peus en so Cacique, D. Teodoro que mirava pels interessos des Déspota mes que pes seus propis, no hi consent perque se voluntat des Tirano es única, déspota, absoluta. D. Gabriel insisteix diguent a n'En Servera a veure si una vegada que s'Estat falli a favó des Potecari si li donará sa plassa sollicitada i D. Teodoro li contesta que ferá lo que don Bartomeu digui. ¡¡¡En Servera, sa primera autcritat des poble, un homo que hagués pogut obrá de una manera justiciera, sabia i deslligada de sa Tirania, un homo que hagués pogut de fet ocupá es número hú, subjugat, esclavissat i somesa sa seva voluntat a sa voluntat d'es Cacique!!! ¡¡¡¡Abaix es Caciquisme i tots es seus Confreres!!!! Vet aquí es fonament, principi i origen des nou partit. Es Caciquisme. Vet aquí perque s'axeca es nou partit; indignat en Llull devant aquella pasteleria i aprofitantse de s'excitació d'es Lloritans motivada per ses injusticies a milenás que les feian es Caciques i governants en sa comuna, s'alsa es partit de sa Pell. Sí, convenut D. Gabriel de s'existencia d'un despotisme es mes absolut i d'un servilisme es mes asquerós, ferit es seu amor propi es mes refinat, vent que D. Teodoro estava supeditat com tots els altres a nes Cacique i fentse solidari des sentiments des comuneros disgustats de s'Alcaldí, s'alsa es partit nou. Y desde llevonses aumenta encare mes sa tiranía i es caciquisme. Y els aplausos i alabances que heurá pogut mereixe en Servera, se convertexen en vituperis i escarnis. Convenudíssim en Llull de que impera es despotisme, ja no son tot bombos! se perden ses amistats, se retiren ses confianses. D. Gabriel toca en ses mans que en Severa Batle no era en Servera, i que en Font que no era batle llavó (per la graci de Deu)

era l'amo de ses metles, i aquest mateix SINIUM que antes creia que don Bartomeu Font porfa engrandir Sineu, en politique el tracta de cacique i desde aquell día quedá confirmat que ses cadenes i grillons i despotisme i monstrosidats eren sa moneda corrent i usual des Caciquisme sinavé. D. Gabriel dona es crit de redenció i desde aquella hora vomiten es fogoneus odis, rencors, malicis, desnemistats. Es Cacique no té sa plassa segura a n'aquest poble y desde aquell moment ordena es monstroo que es seus comensin a trestocá i parlá cuantre els altres i que de ses families se dividixin i que dins ses cases se barallen. A n'en Llull li fan veure sa tiranía en sa potecaria titulá, i llevonses Sineu nota fonda i marcada divisió. Sí, ¡es Caciques tenim aquest poble tan dividit i distanciat, per un tirano descomunal mitx poble ha declarat guerra a mort a se altre mitx. Axó de ses pessetes, percebre en Llull lo que té un potecari titulá, es purament ideal, invenció de «Sa Defensa»; lo practic i positiu, sa verdadera causa d'es malestá actual es sa tiranía, es caciquisme i ses monstrosidats. Aquí está sa clau de tots es rencors, renous, malicies, desunions, que tots llamentam. Cuatre miserables pessetes no poren haver estat sa causa de tanta discordia i mal está. Y don Teodoro Servera que heurá hagut de cercá domés s'engrandiment d'aquest poble, en Servera que reunía condicions per redimirmós de s'odiós Caciquisme, en lo que hauría posat aquesta vila a gran altura ocupant un lloc preferent entre molts de pobles de Mallorca, D. Teodoro que per complaure es Cacique va consentí agravá mes i mes es presupuestos i estat de contes anticaciquistic, i va demostrá plenament s'existencia d'un despotisme absolut no acceptant sa proposició d'en Llull. Y desde aquell día se fa declarada sa guerra a n'es Caciques, formen un cos D. Gabriel i es descontents d'aquí i comuneros de Llorito i s'alsa es partit de sa Pell. Aquesta es en síntesis sa revertadera, casi única, contestació a sa pregunta. Es Caciquisme. Per axó *Sa Defensa* que no serca altre cosa que treure ses cosas des seu lloch, *Sa Defensa* que ha surtida per no dir mai sa veritat, *Sa Defensa* que té es való des seus actes, sa sulfura i crema cuant veu que es Si-

NIUM vol desemblenquiná la gent i no vol que combreguin en rodes de molí. Que mos digui un sinavé sensat si vertaderament hem posat avui es dit dins sa llaga o nó. Que mos diguin ses persones prudens i series d'aquest poble si realment aquest es un des meus de sa cuestió. Reina dins Sineu tanta seregata, están tant malament i sa causa es Caciquisme. Donant a cada hú lo que li pertocava, respectant es drets que teniem dins sa vida municipal, matant de rèl es Caciquisme, segurament res heurá succet i estariem en pau i quietut, disfrutariem d'un sant benestá. Sineu seria una bassa de oli. Ni heurá rencós ni malicis ni odis ni envejes ni desunions. Tots mos estimariem uns en sos altres i ni es SINIUM s'heurá amollat mai dins es terrenno polític ni *Sa Defensa* certament heurá surtida per llisar es pel a n'es que tenen una vida política plagada de erros. Si Sineu hagués estat un poble ben administrat, si Sineu hagués tengut uns Ajuntaments independents, si Sineu amb una paraula hagués estat un poble sense Caciques i per lo tant desengrillonat, se comprén que no s'hagués axecat un partit nou; pero estant tiranissats d'aquella manera, vejent que un Batle com D. Teodoro Servera que no li heuriem hagut de planye dirli digníssim celosíssim i prudentíssim demostrá está subjugat i avasallat pes Cacique en sa Titulá de Potecari, per un cap buit de lata no pot du a terme millores laudables, per una ambició de tiranisá es Caciques a tot-cristo era molt sensible que haguessem de viure pitjor que en el Riff. Per matá es Caciquisme s'alsá es nou bando. Es ben just. No hu trobau? Voltros que sa passió encare no vos tapa sa vista, voltros que vos dirigiu per sa recta raó, voltros que vos distingiu pes vostro esperit elevat de justicia i honradés, voltros que domés cercau s'engrandiment i benestar material i moral de aquesta vila, no trobau que necessitavem un nou partit? Apelam a nes dictamen de sa vostra conciencia profundament cristiana. Es SINIUM s'atreveix a afirmá que si es drets civils, polítics individuals i socials haguessem estat respectats a dins aquest poble, no se heurá alsat es nou partit.

Sinavés, haveu de sebre per are y per a sempre, que domés per haver tengut uns Caciques tan odiosos, que

trepitjaven tant y tant es nostros drets mes sagrats, just per axó s'alsá es partit de sa Pell. ¡¡Quina justícia mes colossal!!

Un qui no es Reverent

COMPROVACIÓ

Pes en quilos fogoneus dels arguments de s'article <i>Reverent</i> contestació a sa pregunta.	0'000
Pes en quilos pellosos dels arguments de s'article <i>Verdadera</i> contestació a sa pregunta.	0'000
Diferencia d'argumentació	0'000

Secció Llenderesca

¡En no ser!

Per provar els escriguedoretjos de s'in-Defensa que en temps des reynat d'en Font era tan envidiable es benestar de Sineu que a n'aquest poble els cans anaven fermats amb llengonisses, me retren una taringa d'obres bones qu'han duyt a terma els ajuntaments de la vila. ¡Vaja una prova magna! Perque escoltau escriguedoretjos: ¡ja seria de reviroles que en coranta anys de reinar una dinastia no hagués fet res be; ja seria de reviroles que en coranta anys no hagués sortit a llum cap dobbé de la vila; ja seria de reviroles que els dobbes des municipi no haguessen servit més que per comprar ses porcelles que se menjaven dins la Sala i es sue i ses dolsetes i ses rosquilles i es congrats que jo he vist més d'una vegada dins un armari de la Sala; ja seria de reviroles que els governs de coranta anys s'haguessen posat demunt tots els dobbes de la vila! ¡Ja les basta haver estat reys coranta anys! ¡Ja les basta lo grassos qu'estáu! ¡Que s'han fetes millores en coranta anys? ¡En no ser! Ell seria cosa de llogarhi cadiretes!

Gradació fogoneva

Empero no heu d'esser tan... escriguedoretjos, oh escriguedoretjos de s'in-Defensa. Heu de sebre que noltros no fustigam es reynat des cacique per ses coses bones qu'ha fet; noltros el fustigam en primer lloc perque n'ha fetes poques (ja n-a quin poble de s'orde de Sineu no se n'han fetes deu vegades més en coranta anys?) i en segón lloc perque el consideram funestissim. ¡Ah i quina historia més negra es sa d'aquest reynat! En Font era el rey i tots els demés sineus, desde es senyor mes alt fins a s'últim brasser, eren purs vassalls. Lo que volia en Font axó se feya i res mes. Que mos ho negui en Servera dalt s'in-Defensa. Que mos ho negui D. Andreu Real. Que mos ho neguin els demés senyors fogoneus. Qu'heu neguin meam, i noltros los provarem com dos i dos fan quatre que també ells eren uns esclaus d'en Font.

Y essent en Font es rey absolut de Sineu per espay de coranta anys figuravos quina ha d'esser s'istoria d'aquest reynat. Perque es cosa comprovada que a n'en Font o a n'es Fonts les falta molt de suc de servell i les sobra molta fel a n'es cor.

¡¡Vaje quines columnes!!

¿Que vos cau en buyt, oh escriguedoretjos de s'in-Defensa, axó de que es Fonts tenguin poc cap a c que el tenguin de pa...sta? Ido es sa veritat. O si no digaume: ¿conexeu cap polític d'arraigo a n-aquí un infant li haji preses ses riendes des poder amb so poc temps i amb sa facilitat amb que en Llull les ha preses a n'es Fonts? No-n trobareu cap ni un. ¿Com idó en Font ha fet a tots tan aviat? Sensillament perque en política no hi veu dos dits enfora. ¿Quin polític amb ses circumstancies que rodetjaven en Font hauria fet sa política que m'ha fet aquest desde que se parla de sa Pell? ¿Que no se n'havía temut que ja estam a n'es sigle XX? ¿Que no heu sab que Sineu es un poble profundament religiós? ¿Que no heu veyat que es poble estava cansat de sufrirlo? ¿Que no heu sabía que en Llull no era D. Gaspar Riutort? ¡Parex una mentida! ¡Ni a n'en Toni Mayol l'haurían fet botir mes aviat!

¿Quin fruit li dona s'in-Defensa?

S'in-Defensa poc mes poc manco ve a dir que els caporals de sa Pell son uns pillos y que els Fonts son uns santets. ¡Pero grandíssims virolles! ¿Que no heu sap es poble qui l'ha san-grat, qui l'ha malmenat per espay de coranta anys? ¡Parex mentida que hagi tanta barra! ¿O es que s'in-Defensa no vol emblanquinar es poble i sols intenta donar a entendre a n'els esterns que en Font es estat y es per Sineu sa áncora de salvació, es símbol de sa prosperitat, de sa justícia, des ben estar i de totes ses virtuts? ¡Bencits! ¿Que vos figurau qu'els externs sa xupin es dit? ¿Com els externs han de creure que en Font es tan guapo com deis sabent que es poble li ha girat s'esquena i que es conservadors li han llevat sa jefatura i que tots els senyors grossos de Palma que tenen possessions a Sineu li han retirat sa confiança y tot se apoyo? Y per altre part ¿com volean que els externs creguin que els caporals de sa Pell siguin lo que deys si veuen y tocan amb sas mans que es partit pellós se fa mes gros de cada dia? ¡Vamos escriguedoretjos de sa in-Defensa no vos fessen ilusions! Digauley a n'en Font de part del Sen Llendera; digauí que sa publicació de s'in-Defensa ha d'esse sa causa de que els mallorquins coneguin pam per pam sa política desbaratada, impopular, tiránica i cotxina que m'ha fet a dins Sineu per espay de coranta anys. Empero ¡endevant, escriguedoretjos! Vol-

tros donareu es tema y noltros el deserrrollarem. ¡Ja voreu en venir es final quin retrato tan guapo sortirá del senyor de tot lo mon!

Sa titular de potecari

A n'es número passat de s'in-Defensa me surten aquells escriguedoretjos diguent que sa causa de tot es rebumbori polític que hi ha a Sineu es sa titular de potecari. ¿Axó vos ha dit es cacique? Pero ¿i com dimonis es tan flux de memoria aquest homo? No deya primer que sa culpa de tot la tenia sa Ecónomo? ¿No va dir llevoneses que es verdader revolucionari era D. Arnau Ramis? ¿No publicava també que ses beates heu havien remogut tot? ¿En que quedam? Es sa titular de potecari, es s'Ecónomo, es D. Arnevet o son ses beates sa causa de sa política actual? ¡Que es de ve que a un loco no-l poren escoltar! ¿L voltros escriguedoretjos no sabeu evitar qu'es vostro cap-pare apresqui a-n'els uys de sa gent com un bidú? ¿Nigú hi ha de voltros que l'estiri p'es jac? ¡Idó sí que hi ha una bona collecció d'estalons a devés s'in-Defensa! ¡Amb tals columnes jo m'atreviria a investir es Gurugú!

Però anem al grano. Y perque sapin tots plegats pellosos i fogoneus, esterns i sinevers, qu'el Sen Llendera no conversa perque sí, a n'aquest apartat posaré a sa consideració pública ses que m'ha sugerit s'assunto de SA TITULÁ DE POTECARI i ses conseqüencies que se desprenen de tals consideracions.

1.er Es veritat i ben veritat qu'En Servera quant era Batle va anar ell-matex a can Llull, per un ecsés de delicadesa o fos per lo que fos com diu s'in-Defensa, perque sabía qu'en Llull desitjava conversar amb ell. S'objecte d'aquesta entrevista era parlar de se Titulá de Potecari.

¿A ne quin potecari corresponia se Titulá? ¿Quin potecari hi havia que reunís ses condicions mes favorables? ¿Demanava en Llull un cárrec que no li pertenyia? ¿Volia ab se tal petició una cosa que la hi haguessen d'otorgar per gracia o per caridat? Vejém-hó. Feya uns cuants anys que en Llull estava de potecari a Sineu haventse establí aquí totduna qu'havía acabat ets estudis. Hi havia a les hores a Sineu dues potecarias mes ubertes: una d'una viuda regentada per un potecari de Santa Margalida, i s'altre anomenada d'en Riutort que figurava propietat d'un potecari de Manacó i que residía a Manacó. En Llull era amic d'en Font i d'en Servera, axí com ho era de tot-hom; es seu ideal, se seva vida, es seu aliment era s'estudi i a s'estudi se consagrava en cos i ánima; un fill de Sineu que per aqueis conceptes tot sols era digne de tota consideració i respecta. Y, el respectaven i l'apreciaven, i axí hu demostra qu'en Servera anás a caseva per tenir s'entre-

vista i ses moltes que tengué amb ell en Tomeu Font matex. P'en Llull no hi havia política, per ell no existien ambicions de mando, per ell no hi havia mes aliment que s'estudi i sa ciencia. Y a Sineu no hi havia altre potecari, i sa lley ordenava per cuidar-se de se Sanitat pública qu'es provehissen ses Titulars de Potecari. ¿Demana en Llull una gracia? ¿Captava en Llull una almoyna? En Llull desitjava que se cumplís una lley que favoria se Sanitat pública. Es seus desitjos no porien esser mes justs ni mes ben fonamentats. Y nò havent-hí a Sineu altre potecari mes qu'ell, de sentit comú es que a ell i a negú mes qu'ell corresponia se plassa. ¿Le hi doná en Servera? No.

Consequenci. En Servera no dugué a terme es compliment d'una lley clara i terminant i va fer oreyes de mercader a una petició justa, equitativa i altament beneficiosa p'es poble, i que negú reunía tan bones condicions, casi úniques, com es que formulava se sollicitut.

2.^{on} ¿Per qué no va donar en Servera a n'e i Llull se plassa de Potecari Titulá? ¿Era per lo que diu s'in-Defensa? ¿O era per un'altre cosa? Quant tengueren aquella entr-vista en Servera i en Llull feya ja moltet de temps que parlaven de s'assunto es Caporals i en Llull. Aquest en certa ocasió havia manifestat a n'en Tomeu Font que preferia mes es nombrament de Titular *sense paga de cap classe* que desempenyar es carrec amb una assignació de *cinquante pessetes* que tenfan consignades en pressupost. Una orde rebuda de se Superioritat disposa que a n'es Titular de Sineu li corresponen noucentes i pico de pessetes. A s'entrevista que tenen en Servera i en Llull li mostra aquest aquella orde, no demanant ses noucentes i pico de pessetes com molt gratufament afirmen ets escriguedoretjos de s'in-Defensa, sino fent veure a n'en Servera lo torts qu'anaven i lo fuits d'osques creguent que setanta ó setanta cinc pessetes que volia donar s'ajuntament a n'es Titular era una quantitat qu'estava enfora ferm de sa que legalment corresponia. No va ficar quantitat alguna en Llull per acceptar se Titulá. Volgué domés qu'en Servera sabés qu'en Llull no se xupava es dit. Y en Servera, que era Batle a les hores i es quefe lliberal a n'aquest poble, diu a n'en Llull que quant vendria en Font de Madrit (llevonses era Diputat a Corts) qu'en Tomeu Font matex arreglaría s'assunto quant arribás.

Consequenci. En Servera quant era Batle va demostrar en s'assunto de Sa Titular de Potecari que estava bax de ses ordes d'es Cacique i que no estava facultat per realisar es compliment de una lley clara, terminant, categórica i relacionada ab sa Salut pública. Era un

Batle que hasta ab sos asuntos mes clars i evidents, havia de resoldre es Cacique.

3.er ¿Que son els interessos d'es poble? ¿En qué consistex s'engrandiment d'es poble? ¿Que entenen ets escriguedoretjos de s'in-Defensa per fer millores a una vila i posarle a gran altura?

¿Com se conex qu'aquesta feremalla d'escriguedoretjos de s'in-Defensa son una colla de micós fogoneus! El Sen Llendera enten que son interessos d'es poble s'educació i s'instrucció de se juventud en primer lloc; se Sanitat pública; es foment de s'agricultura, industria i comers; s'igualdat devant se lley de tots es governats; se destrucció de tot lo que s'oposi a n'es compliment eexacte i faèl de ses lleys; se elecció de personal técnic per desempenyar es carrecs municipals; se destrucció completa de se Tirania i d'es Caciquisme. El Sen Llendera entén també per engrandiment d'un poble, per fer millores a una vila i per posarlé a gran altura, tenir es material, edificis i personal entés en se materia per cualsevol cas d'epidemi, s'urbanizació de plassas i carrers, ses desinfeccions que se ciencia aconseya, posar en práctica tot lo que necessari sigui per vetlar per se Sanitat pública; cuidar-se de ses aigos, evitar ses emanacions mefiticas i gassos pestilents, desinfectar ses habitacions i robes d'es malalts contagiosos; preveure i evitar en lo que sigui possible ets estragos funestíssims qu'ocasiona es dexar descuidada se Sanitat pública. Per interessos d'es poble entén El Sen Llendera tot lo que sigui seguritat i engrandiment material, civil, moral i politic. Ets escriguedoretjos de s'in-Defensa, pero, donen es lloc preferent a una punyada de plata; per ells s'engrandiment d'es poble consistex principalment en fer ingressar dobles a ses arques municipals; per aquells escriguedoretjos té mes importancia axemplá es camí d'avall o carrer de Migueletes que es compliment d'unes ordes Sanitaris. ¿Que venguin epidemis que mos fassen morir com a rates!! ¿Que té que veure dirán es fogoneus escriguedoretjos de s'in-Defensa!! ¿Tenim dobbés, no hi ha que tenir pò!

Per altre part, troba El Sen Llendera qu'es una rifada solemne que fan ets escriguedoretjos de s'in-Defensa anen Servera emb axó d'alabarló perque estimava mes ingressar a se Caja municipal noucentes i pico de pessetes en lloc de donarlés a n'es Potecari Titular. Per un mōment vos concedex El Sen Llendera que fos veritat qu'en Llull volgués cobrar tota se quantitat senyalada per se lley. ¿S'acreditava en Servera de bon administrador negantsé a donarley a n'en Llull? Jo sostenc que no. Y sino digaume. ¿Quin concepte vos hauría merescut en Servera si a n'es Secretari li hagués dit: cobrarás

cada any domés cent pessetes i ses altres qué't corresponen quedarán per fer millores; a tu, Metge Titular, t'en donaré domés coranta i ses altres a n'es fondos; a tu, Satx, t'en donarem vint i sinc cada any, i a n'es fondo ses demés, etc., etc.? Per mí, aquest fet, la anomeraría caduf i li diria a un Batle axí *Cap de meló*; per voltros escriguedoretjos de s'in-Defensa sería domés desgravació de presupuestos, engrandiment d'es poble, posar se vila a gran altura. Axó, ni mes manco, i tal vegada fent caure se lava a n'en Servera, es lo que sostenia i lo que predicau dalt s'in-Defensa. ¿Y vos con es prebe perque vos dic escriguedoretjos? ¿Que no hu veys no fays se mida!!

En Servera va preferir una punyada de plata molt més qu'es servici sanitari; per ell foren mes interessos d'es poble unas cuantes pessetes que se Sanitat pública.

Consequenci. En Servera s'oposava a s'engrandiment d'es poble en lo que fa referencia a se Sanitat pública, estrem essencialíssim que deu haver de ocupar un lloc preminent perque es un d'els principals interessos populars.

4.^{art} Fa are uns dos anys que se va proveir se plassa de Potecari Titular de Sineu ab so máxim de sou que senyala se lley o siguin mes de noucentes pessetes, i s'agraciat va ser don Pedro Real i Munar. A n'el Sen Llendera poc li interessa si té se plassa aquest senyor o si la té un altre, ni vol en manera alguna discutir si l'havien d'otorgar a un o a s'altre. Molt al contrari: El Sen Llendera aplaudex que s'proveís una plassa que tants de beneficis pot reportar a tots en general, molt mes are qu'estam amenassats ab s'invasió d'es cólera morbo asiatic. Se provex aquesta plassa de Titular essent Síndic de s'ajuntament D. Teodoro Servera protagonista de Sa Titulá; votá en Servera a favor de se provisó de Sa Titulá p'en Real en 900 i pico de pessetes de sou; no bastava se consignació d'es presupost i votá també se corresponent transferencia de crédito.

Are bé: ¿aont son ets interessos de es poble qu'invocan ets escriguedoretjos de s'in-Defensa? ¿Y s'engrandiment d'es poble? ¿Y ses millores de la vila? ¿Y es posarle a gran altura? ¿Que no eren es matexos o s'havien mort aquells *célebres* interessos d'es poble que com a raó sólida mos anomenen ets escriguedoretjos de s'in-Defensa? ¿Que s'ha fet aquell Batle tan celós que mirá tant i tant p'es nostros interessos? ¿Com dimonis va canviar tant i tant es seu esperit administratiu? ¿Com no tengué present s'engrandiment, ses millores i se gran altura de es poble que li atribuexen ets escriguedoretjos de s'in-Defensa? ¿Com va anar tan llarc aquesta vegada? ¿Per qué va consentir gravar mes i mes es presupuestos de la vila? ¿Com estre-

nyia tan fort emb en Llull i va axemplar tant emb en Real? ¿Com esplicau escriguedoretjos de *s'in*-Defensa que siguin milliores, engrandiment i altura d'un poble no voler donar se Titular a n'en Llull, i que sigui altura, engrandiment i milliores de la vila donar se Titular a n'en Real? ¡¡¡Fave-perada que sou tots es de *s'in*-Defensa!!!

En Servera s'oposa a qu'en Llull sigui es Titular perque axí hu volia en Font, i *s'in*-Defensa l'escuda a n'en Servera emb alló d'engrandiment d'es poble, milliores de la vila, posarle a gran altura, fer a un céntim cent nuus i no consentir que se gravin mes i mes es presupuestos de la vila. Es matex Servera fa dos anys que no s'oposa en lo mes mínim a qu'en Real sigui Titular perque com que aquex es de cep fogoneu en Font volgué que fos Titular. ¿Emb-e que escudarán are ets escriguedoretjos de *s'in*-Defensa a n'en Servera? ¡¡¡Emb-e qué!!! ¿Que li es a sa falsa Defensa? Está ja massa acreditada de mentidera i de poca-dellona. Está ben segú El Sen Llendera que le escudarán a n'en Servera ets escriguedoretjos de *s'in*-Defensa ab lo matex d'abans, o sigui emb aquella lletania de engrandiment, de milliores de gran altura, de no consentir gravar mes i mes es presupuesto i de fer a un céntim cent nuus. ¡Ell sabeu que son de vius aquells escriguedoretjos dirigits p'el reverent aprenent! ¡Ni ha per llogar-hí cadizetes!!

Consequenci. En Servera se va ten-car a la barra per donar a n'en Llull se Titular perque en Font no volia que fos Titular en Llull; en Servera no va posar es mes petit obstacle a que se donás se Titular a n'en Real perque en Font va ordenar que fos en Real es Titular. De manera que en Servera, batle, síndic, retgidor i soldat ras es un d'es qui mes faelment han cumplit ses ordes d'es Caciquisme.

De manera que en tant de bombo com donen ets escriguedoretjos de *s'in*-Defensa a n'en Servera, El Sen Llendera sosten que en tot lo que fa referencia a Sa Titular de Potecari, se administració d'en Servera, Batle i Síndic, merex es concepte siguiant:

En Servera no dugué a terme es cumpliment d'una lley clara i terminant i va fer oreyes de mercader a una petició justa, equitativa i altamente beneficiosa p'es poble, i que nigú reunia tan bones condicions, casi úniques, com es qui formulava se sollicitut.

En Servera quant era Batle va demostrar que estava bax de ses ordes d'es Cacique i que no estava facultat per realisar es cumpliment d'una lley clara, terminant, categórica i relacionada ab sa Salut pública. Era un Batle que hasta ab sos assuntos mes clás i evidents, havia de resoldre es Cacique.

En Servera s'oposave a s'engrandiment d'es poble emb un estrem essen-

cialissim que deu haver d'ocupar un lloc preeminent perque es un d'els principals int'essos populars.

En Servera batle, síndic, retgidor i soldat ras es un d'es que mes faelment han cumplit ses ordes d'es Caciquisme.

¡¡Vaja quins babaluets!!

E hu son una comparsa de babaluets aquells escriguedoretjos de *s'in*-Defensa anc que estiguin dirigits p'el reverent articulistetxo. Perque El Sen Llendera va dir que abans de que tornás esser batle aquell monstro que mos ne feya cent per un passol convendría mes que li agafás una terciaria maligna que l'enviás allá ahont fa ja estona que hi fa falta, me pregunten si profes sa matexa religió qu'ells professen. Sa religió que professa El Sen Llendera es sa Católica Apostólica Romana, i per axó tenc s'honra d'escruiure dalt es SINIUM que defensa els interessos de l'Esglesia i fa la guerra a m'rt a tots ets escriguedoretjos de *s'in*-Defensa, escriguedoretjos que s'han fets solidaris de s'obra d'un partit que ha fet i fa la guerra a l'Esglesia i a n'els seus digníssims ministres. ¿Si pertenes a sa vostra religió me preguntau? ¡¡Quia, escriguedoretjos!! ¡¡Deu m'en guard de combregar amb unes ideas tan oposades a nes sentiments de l'Esglesia com son ses vostres!!! Voldría que Deu me judicás abans de permetre que fes causa comuna ab sos escriguedoretjos de *s'in*-Defensa! ¿Si pertenes a sa vostra religió me deys? No, i mil vegades no!!! ¿Que hu sentis reverent articuliste de *s'in*-Defensa? ¿E-hu sentiú escriguedoretjos d'es paperot anticlerical? ¡No, i mil vegades no!!! Mentres que Deu me conservi s'entiment, mentres que m'permeti conexe es vostros erros endimoniats, mentres que no vos hagi fet ben nets d'aquesta taca tan negra que duys estampada per sa peste qu'hu espargida contra l'Esglesia i els seus ministres digníssims, serà una gran honra p'el Sen Llendera no pertene a sa matexa religió vostra. ¿Qui n'ha d'estar content de pertene a un partit qu'escrivía dalt es «Pu-put» aquella teringa de gargais contre el reverent señor Econom i es capellans Ramis i altres? ¿O no vol dir res que sa colla d'escriguedoretjos de *s'in*-Defensa siguin d'aquella trápola que feya la guerra a la Santa Missió, que axecaren falsos testimonis a n'el reverent Pare Jaume, que feyen balls de aferrats devant l'Esglesia matexa es días que mos visitá la Santa Missió i un altre indecent es día de ses Coranta Hores, i que tanta guerra ha fet i fa a ses congregacions religioses? ¿No vol dir res tampoc que aquells escriguedoretjos tenguin per Caporal a un que les enviá a escupir a sa cara d'es capellans perque votaren i los diu no vajin a sa seva missa? ¡Deu m'en guard de pertene a sa matexa reli-

gió que professen els escriguedoretjos de *s'in*-Defensa!! Me convendría molt mes abans de professarla que m'agafás una terciaria maligna que m'fes presentar devant es Tribunal de Deu per donar conta de sa meva missió demunt la terra. ¡¡Que Deu ho fassa!!

Y aquells escriguedoretjos, aquella feremalla d'anticatòlics de *s'in*-Defensa me vol recriminar perque desitj que abans de tornar esser Batle aquell belitre que enviá a n'es seus a escupir a sa cara d'es capellans, fassa Deu d'enviarlo a Son Teritlo. ¡¡Vaja quins aubercocs!! ¿Que me diriau escriguedoretjos de *s'in*-Defensa si a n'en Barrufet, per ecsemple, li desitjás sa mort? ¿Me recriminau escriguedoretjos de *s'in*-Defensa si desitjás que a dins Sineu no hi vengués may es có'era morbo ni hi hagués may peste de cap classe? El Sen Llendera creu que per mals catòlics que siguen i per dolents sinevers que fosseu, gens ni cap miqueta de greu vos hauría de sebre es que El Sen Llendera volgués alló d'en Barrufet i axó contre sa peste.

Y ¿per qué vos sab tant de greu que es matexos desitjos que tenc cuantre en Barrufet i cuantre sa peste los tenguí cuantre es vostro Caporal? ¿M'ho recriminau perque es germá nostro en Cristo, segóns deys? També hu era en Ferrer i Guardia i El Sen Llendera ne está contentíssim de que'l llevassen de es mitx a n'aquell capitá de lladres, assessins i incendiariis com diu En Revenjoli. També hu eren aquells parents vostros de Sant Feliu que volgueren fer pessigoyes a n'es jaumistes i aquets les enviaren a l'altre mon. N'está també ben content El Sen Llendera de aquesta lliadó que s'en dugueren es vostros companyeros. ¿O m'ho recriminau domés perque se tracta d'es vostro Caporal, mestre i director? ¡No signen beneyts!! ¿Que no vos recordau qu'El Sen Llendera vos ha fet veure qu'es vostro Caporal es una peste, es pitjó qu'es cólera morbo per noltros i per l'Esglesia? ¿Que no vos recordau també que El Sen Llendera vos ha dit també que En Barrufet en persona heuría estat molt mes preferit que es vostro Caporal per dur ses riendes de aquest poble? Axó vol dir, ben clá i llempant qu'estimam mes En Barrufet que es vostro Caporal; per noltros i per Sineu es una peste es vostro Caporal. Per lo tant, si es ben just i ben lícit que desitji a n'en Barrufet lo que abans he dit i que de sa peste en sigui tan poc afectat, ¿perqué me recriminau que desitji lo matex a n'es vostro Caporal?

Vaja, vaja, adesaúvós escriguedoretjos de *s'in*-Defensa. ¡Ell sabeu que anau de magres de jolicisme! Ses vostres obres no menten; son sa continuació d'aquelles croniquetes que publicava Es «Pu-put» referents a Sineu fa vuyt o nou messos. — *El Sen Llendera*